

Щодо ціни на природний газ

Національна комісія регулювання електроенергетики згідно з наданими повноваженнями здійснює державне регулювання цін на природний газ шляхом встановлення граничних рівнів цін на природний газ для всіх категорій споживачів.

У зв'язку зі змінами, що відбулися на ринку природного газу (відсутністю обсягів природного газу в оплату за транзит російського природного газу), постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 №1729 "Про порядок забезпечення галузей національної економіки та населення природним газом" (зі змінами, затвердженими постановою КМУ від 02.03.06 №244) встановлено, що потреба населення в природному газі задовольняється з ресурсів газу власного видобутку, а у разі його нестачі з інших ресурсів природного газу НАК "Нафтогаз України".

Виходячи із зазначеного та враховуючи величину обсягів споживання природного газу населенням, ресурси газу власного видобутку в повному обсязі використовуються для задоволення потреб зазначеної категорії споживачів.

Економічно обґрунтований рівень ціни на природний газ для потреб населення з урахуванням ПДВ і тарифів на транспортування, постачання природного газу та цільової надбавки, за даними НАК "Нафтогаз України" складає - 414,00 грн. за 1000 куб. метрів. Діючий з 1999 року граничний рівень ціни на природний газ з урахуванням ПДВ та тарифів на транспортування і постачання природного газу для населення складав 185,0 грн. за 1000 куб. м. і не змінювався протягом шести років.

Слід зазначити, що у 2005 році індекс номінальної зарплати (середньомісячної) зріс до 350% у порівнянні з 2000 роком, індекс цін виробників промислової продукції за цей період зріс до - 194%. Тобто, протягом зазначеного періоду зростання цін на природний газ для побутових потреб населення не відбувалось, а темпи зростання заробітної плати випереджали темпи зростання цін на промислову продукцію.

З огляду на вищевикладене, Національна комісія регулювання електроенергетики прийняла рішення щодо збільшення граничного розміру ціни природного газу, який поставляється для потреб населення до - 231 грн. за 1000 куб. м., з урахуванням цільової надбавки, тарифів на транспортування і постачання та ПДВ, з 1 травня 2006 року. Підвищення цін на природний газ для населення не призведе до погіршення матеріального становища соціально незахищених його верств, оскільки існуючий механізм пільг і субсидій покриває збільшення ціни природного газу, а споживачі з високим прожитковим рівнем будуть сплачувати за газ за новими економічно обґрунтованими цінами. Зокрема, враховуючи досвід європейських країн, перегляд діючого рівня ціни на природний газ для населення пропонується здійснювати поетапно до повного відшкодування його економічно обґрунтованої вартості.

Щодо тарифної політики в електроенергетиці.

Тарифи на електроенергію для населення залишалися незмінними з квітня 1999 року до 1 травня 2006 року.

У той же час, протягом 1999-2005 років та I кварталу 2006 року ряд об'єктивних,

незалежних від енергетичної галузі факторів вплинули на зростання виробничих витрат і результати діяльності енергетичних компаній (виробників, передавачів, постачальників). Зокрема, відбулося збільшення цін на первинні енергоносії (ядерне паливо, вугілля, природний газ, мазут), від рівня яких залежить оптова ринкова ціна на електроенергію (що займає близько 80% у структурі роздрібних тарифів), та відповідно роздрібні тарифи. На сьогодні діючи тарифи на електроенергію для населення відшкодовують лише 36 % реального ринкового тарифу.

Негативним фактором у функціонуванні оптового ринку електроенергії залишається високий рівень перехресного субсидювання промисловими споживачами вартості електричної енергії, що відпускається населенню.

В 2005 році сума дотаційних сертифікатів склала 3,675 млрд. грн. , У 2006 році розмір дотаційних сертифікатів прогнозується на рівні 5,6 млрд. гривень.

Збільшення тарифів на електроенергію на 25 % відповідає лише 45 % відшкодування ринкового тарифу на електроенергію для населення. При щомісячній оплаті за електроенергію у розмірі 16 грн., що відповідає середньому споживанню електроенергії у розмірі 105 кВт./год., пересічний споживач сплачуватиме більше лише на 4 грн. При цьому, зменшиться обсяг дотацій в оптовій ринковій ціні у середньому на 60 млн. грн. в місяць і, за рахунок цього, зменшиться ціновий тиск на інших споживачів електроенергії.

Довідково: В Україні тарифи на електроенергію для населення є найнижчими серед країн Європи та СНД -2,4 цента за 1 кВт.год (без підвищення); у Росії - 2,76 цента, Молдові - 6,15 цента, Польщі — 9,43 цента

Важливо підкреслити, що підвищення тарифів не означає зростання доходів енергетичних компаній. Тобто мова йде лише про часткову ліквідацію цінових диспропорцій на електроенергію між населенням та промисловістю.

Щодо посилення соціального захисту населення в умовах підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги

Урядом постійно здійснюються заходи, спрямовані на покращення рівня життя громадян та підвищення їх доходів.

Номінальні доходи населення за січень-березень 2006 року зросли на 33,8 % у порівнянні з відповідним періодом минулого року, за минулий рік - на 35,1 %.

Реальний наявний доход, визначений з урахуванням цінового фактору, за січень-березень 2006 р. підвищився на 24,2 %, за 2005 рік порівняно з попереднім роком зріс на 18,9 %.

Збільшення доходів відбувається за рахунок підвищення мінімальних державних соціальних гарантій, зростання заробітної плати та пенсій.

Середньомісячна заробітна плата за січень-березень поточного року зросла на 35,7 %, а за 2005 рік - на 36,7 %, При цьому, реальна заробітна плата відповідно зросла на 23,6 % і на 20,3 %.

Середній розмір призначених пенсій станом на 1 квітня 2006 року становив 422,17 грн., що на 3,8 % більше у порівнянні з початком року та на 12,6 % більше у порівнянні з квітнем минулого року.

Середній розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям за січень-березень поточного року становив 278,05 грн., що на 37,3 % більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Підтримка купівельної спроможності населення при підвищенні тарифів на електроенергію та ціни на газ буде компенсуватися за рахунок:

1) Проведення індексації грошових доходів громадян відповідно до чинного Закону України „Про індексацію грошових доходів населення”

Індексації підлягають грошові доходи громадян, одержані в гривнях на території України, які не мають разового характеру: пенсії, стипендії, оплата праці, грошове забезпечення військовослужбовців, соціальна допомога.

Підвищення доходів населення у зв'язку з індексацією здійснюється у разі, коли величина індексу споживчих цін перевищить поріг індексації, встановлений в розмірі 101 %. Сума індексації нараховується на частину доходу в межах прожиткового мінімуму, встановленого для відповідних соціальних і демографічних груп населення.

Наприклад, при підвищенні заробітної плати у січні 2006 р. індексація за січень не проводилась. Індекс інфляції за лютий склав 101,8 %. Право на індексацію на цей індекс згідно діючого механізму настало у квітні поточного року. Зазначений індекс для нарахування сум індексації залишається у травні та червні поточного року до наступного досягнення порогу індексації.

У разі, якщо в наступні місяці зросте індекс інфляції і не відбудеться підвищення заробітної плати, сума індексації підвищуватиметься. Крім того, з жовтня поточного року у зв'язку із збільшенням прожиткового мінімуму зросте сума доходів, які підлягають індексації.

2) Збереження соціальних гарантій для осіб, які мають право на пільги з оплати житлово-комунальних послуг

Повністю чи частково відшкодовується вартість житлово-комунальних послуг для 7,5 млн. осіб, які мають право на знижку плати за житлово-комунальні послуги (ветерани війни, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалі внаслідок Чорнобильської катастрофи, ветерани військової служби та органів внутрішніх справ, діти війни тощо). Після підвищення тарифів зросте розмір відшкодування відповідно до передбаченої законодавством знижки. Зокрема, для інвалідів війни та осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, збільшені розміри платежів будуть відшкодовуватись у повному обсязі.

3) Збереження соціальних гарантій для малозабезпечених громадян через механізм житлових субсидій

Право на призначення субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг мають сім'ї, у яких розмір плати за житлово-комунальні послуги у межах норм споживання з урахуванням пільг перевищує обсяг обов'язкового відсотка платежу 20 відсотків середньомісячного сукупного доходу, а для сімей пенсіонерів та інших непрацевдатних громадян, а також сімей, до складу яких входять неповнолітні діти, інваліди I і II групи, - 15 відсотків середньомісячного сукупного доходу, якщо розмір їх доходу на одну особу не перевищує 50 відсотків прожиткового мінімуму незалежно від динаміки зростання цін та тарифів на житлово-комунальні послуги.

Перерахунок призначених житлових субсидій провадиться без звернень громадян з місяця, в якому відбулась зміна тарифів. В результаті перерахунку розмір витрат громадян на оплату послуг в межах норм споживання залишається незмінним (15 або 20 відсотків середньомісячного доходу), збільшення розміру платежів відшкодовується за рахунок субсидії.

Нові субсидії призначаються протягом двох місяців з часу підвищення розміру платежів (з

метою уникнення черг громадян, які звертаються за призначенням субсидій). При підвищенні з 1 травня 2006 р. на 25 відсотків цін і тарифів на природний газ і електроенергію для населення та з 1 липня - на 80 відсотків цін на природний газ в умовах поступового зростання доходів та підвищення тарифів на інші житлово-комунальні послуги очікується збільшення середньомісячної кількості отримувачів субсидій з 521,18 до 769,2 тис. сімей. Очікувана кількість отримувачів субсидій в Україні у грудні поточного року. – 1 884 тис. сімей (у грудні 2005 року – 1019 тис. сімей).

Додатково у програму житлових субсидій буде залучено в середньому щомісячно 195,56 тисяч сімей, а в опалювальний період очікується максимальний приріст на 828,71 тис. сімей.

4) Зростання мінімальних соціальних гарантій, заробітної плати та пенсій

Розмір мінімальної заробітної плати з липня поточного року підвищиться з 350 грн. до 375 грн.

Відповідно буде підвищено заробітну плату працівників бюджетної сфери та переглянуті тарифні ставки та оклади у виробничій сфері.

Розмір мінімальної пенсії з квітня 2006 р. збільшено з 350 грн. до 359 грн. У зв'язку із підвищенням з квітня прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на 2,6 відсотка збільшено також мінімальну пенсію інвалідам із числа військовослужбовців строкової служби відповідно до Закону України „Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб” (для інвалідів війни I групи – з 420 до 430,80 грн., II групи – з 385 до 394,90 грн., III групи – з 367,50 до 376,95 грн.), підвищення до пенсії понад 280 тис. інвалідам війни, передбачене

Законом України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (для інвалідів війни I групи – з 175 до 179,50 грн., II групи – з 140 до 143,60 грн., III групи – з 105 до 107,70 грн.), та пенсії за особливі заслуги перед Україною понад 1 млн. осіб. З жовтня поточного року зазначені виплати будуть додатково збільшені на 1,9 відсотка у зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму до 366 грн..

Крім того, з липня 2006 року у 3 рази збільшується розмір підвищення до пенсій учасникам бойових дій та сім'ям загиблих (з 29,87 грн. до 89,75 грн.), що стосується близько 860 тис. осіб.

Автор: www.mlsp.gov.ua